

بیمارستان تخصصی بیستون

پاره شدن زودرس

کیسه آب جنین

واحد آموزش بیمار

پاره شدن زودرس کیسه آب جنین

یکی از مشکلاتی که بعضی از خانم های باردار تجربه می کنند پاره شدن زودرس کیسه آب است. شاید تصور کنید این مشکلات فقط در ماه آخر حاملگی اتفاق می افتد اما این تصور اشتباه است. پارگی کیسه آب ممکن است در هر زمانی رخ دهد این اتفاق گاهی با دفع ترشح روشن یا نشت مقدار کمی ادرار اشتباه گرفته می شود.

کیسه آب چیست و چرا وجودش اهمیت دارد؟

در اولین هفته ای که جنین داخل رحم تشکیل می شود، کیسه ای به دور او شکل می گیرد که درون این کیسه مقداری آب وجود دارد. این مایع که برای ادامه حیات جنین لازم و حیاتی است به نام مایع آمنیوتیک معروف است. جنین تقریباً در داخل این مایع شناور است و این مایع نقش مهمی در سلامت او دارد. اگر جنین تحت فشار قرار بگیرد و میزان مایعات کاهش پیدا کند، ممکن است دچار عارضه ها و اختلال های جدی شود و حتی گاهی اوقات، این مساله به از دست رفتن یک عضو یا مرگ وی منجر می شود.

وظایف این کیسه چیست؟

وجود مایع در کیسه آمنیوتیک و در اطراف جنین، هم جلو آسیب ها و حوادث را می گیرد و هم در حقیقت بستری است که جنین به وسیله آن می تواند به زندگی طبیعی خود ادامه دهد و در صورت کاهش مایع درون آن خطرهای زیادی او را تهدید می کند.

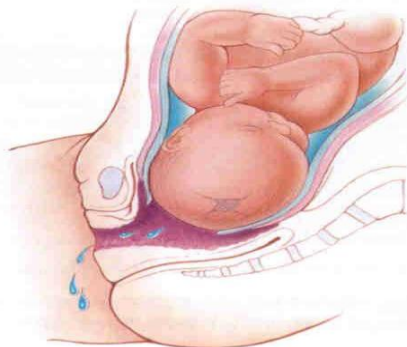
چرا کیسه آب پاره می شود؟

علت اصلی پارگی کیسه آب در دو سوم موارد نامشخص است اما یکی از دلایلی که مشخص و شایعند، عفونت ها هستند.

عفونتی که بتواند وارد خون شود، می تواند برای جنین خطرناک باشد، چرا که با افزایش درجه حرارت مادر این مساله می تواند زمینه ساز پارگی کیسه آب شود.

در هفته های بالاتر، حدود ۳۴ تا ۳۶ هفتگی، اگر پارگی کیسه آب واضح نباشد، مادر باید تحت نظر باشد و روزانه آزمایش های لازم انجام شود و از نظر بروز تب هم کنترل شود.

همچنین ضربان قلب جنین و علائم حیاتی او چک می شود تا دچار مشکل خاصی نشود. معمولاً آنتی بیوتیک هم با نظر پزشک برای پیش تجویز می شود. اگر پارگی کیسه آب واضح و زیاد باشد، نگه داشتن بچه صلاح نیست، چرا که ممکن است روی بند ناف فشار وارد شده و این موجب اختلال در جریان خون بچه شود. در این شرایط باید به بارداری خاتمه داد. در مواردی که پارگی اندک است، حتی دیده شده که استراحت مادر می تواند سبب تشکیل مجدد مایع آمنیوتیک شود.

آیا می توان مانع از پارگی کیسه آب شد؟

گاهی اوقات نمی توان جلوی برخی مشکلات را گرفت اما در مواردی که مشکلات دهانه رحمی وجود دارد، می توان با دوختن دهانه رحم و برخی اقدام های دیگر، مانع از پارگی زودرس کیسه آب شد. خوشبختانه اکثر پارگی های کیسه آب در اواخر بارداری اتفاق می افتد ولی در هر شرایطی ممکن است ایجاد شود. این مشکل در ماه های پایین بارداری کمتر اتفاق می افتد.

بعد از پارگی کیسه آب چه اقداماتی باید انجام شود؟

از آنجایی که جنین می تواند از هفته ۲۶ تا ۲۸ هفتگی به بعد زنده بماند و قبل از آن معمولاً بچه قادر به زنده ماندن نیست، اگر پارگی قبل از هفته ۲۶ باشد، متأسفانه عوارض بیشتری سلامت مادر و جنین را تهدید می کند، چرا که نمی توان بچه را نگه داشت و مادر باید بستری شود و تحت نظر قرار بگیرد.

عفونت حتی موضعی هم می تواند سبب پارگی زودرس شود، چنین عفونتی اگر در قسمت دستگاه تناسلی ایجاد شود، ممکن است به طرف رحم حرکت کرده و سبب آزاد شدن مواد التهابی (پروستاگلاندین ها) و پاره شدن کیسه آب شود. از عوامل دیگر می توان به تروما (ضربه)، حوادث، تصادفات و زمین خوردن شدید اشاره کرد که می تواند باعث پارگی کیسه آب شود. ناهنجاری های رحمی مانند رحم تک شاخ، دو شاخ یا انواع دیگر. نارسایی هایی که در دهانه رحم وجود دارد، طول کوتاه دهانه رحم و باز شدن ناگهانی دهانه رحم نیز می توانند به پاره شدن کیسه آب منجر شود. اندازه طول دهانه رحم اگر کمتر از حد عادی باشد، می تواند زمینه ساز پارگی زودرس کیسه آب شود. اختلال های وضعیت قرارگیری جنین در رحم و همچنین برخی از بیماری ها از جمله بیماری های مادر نظیر فشارخون و دیابت که با افزایش میزان مایع آمنیوتیک همراه است می تواند باعث پارگی زودرس کیسه آب شود. به طور کلی می توان گفت هر علتی که باعث اتساع بیش از حد رحم شود و حجم مایع را افزایش دهد، می تواند به پارگی زودرس کیسه آب منجر شود. چندقلویی، سابقه پارگی کیسه آب در بارداری های قبلی و جراحی های قبلی دهانه رحم نیز می تواند در این امر دخیل باشند.